

Posamezna števil. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s prilogo dostavljan na dom celoletno 20 K, mesečno 1.70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1.50 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 5.50 K, mesečno 1.90 K. — Naročnina se pošilja upravištvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko humoristično prilogo „Bodeča Neža“.

Posamezna števil. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravištvo:

Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: petletna vrsta 15 v, osmrtnice, poslana po zahvali vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Koren.

Last in tisk „Učiteljske Tiskarne“.

Zarja svobode.

Gorica, 31. sušca 1914.

Zgodovinski dan je bila zadnja nedelja za gorško Slovenstvo. Prvič je stopil ta dan gorški Slovenec na plan, da vsadi globoko v zemljo nov mejnik narodnega življenja. Stoletja tlačen in poniževan, je vzdignil gorški meščan svojo ponosno glavo in uprl svoje svetle oči v podlega sovražnika, ki je porabil vsa sredstva, da v zadnjih trenutkih še enkrat poniža gorškega Slovenca.

Zmagal je sovražnik, zmagala je krivica! Toda njegova zmaga ni nobeno zmagoslavje, ampak naravni odpor v boju za obstanek. Gorica je slovenska, dasirno gospodari v njej nevladavni tujec, nenasišni Italijani. Nad Gorico ne bo visela nikdar laška trobojnica, pač pa bo plapolala nad tem zgodovinskim zidovjem zastava Slave! Slovenska trobojnica bo pozdravljala proste gorške meščane in pričala o zmagi Slovenstva nad stoletnim sovražnikom.

Prazna so častitja, ki jih dobiva gorški Lah od meje in onostran meje. Ironija je to in prostaški faustizem. Slovenci smo zmagali častno in moralno. Lah pa edinele s pomočjo našega severnega sovražnika, krutega Nemca. Zmagalo je skupno sovraštvo do nas, sinov matere Slave, nikakor pa ne more praznovati zmage, apeninski zarod.

Toda pride dan plačila, dan sodbe in obračuna! Tedaj bomo vrnil našemu sovražniku milo za drago. Nič več in nič manj! Pravica bo pregnala krivico, mir se bo vrnil v našo slovensko Gorico, ki se bo radovala ob porazu stoletnega sovražnika. Naša zmaga bo vesela, in naši otroci se je bodo spominjali!

Ze vstaja zarja svobode gorškemu Slovenstvu, ki je pozabilo te dni na žalostne medsebojne stranke in se združilo v močne vrste, da se je treslo pred njimi sovražnikovo srce. Le v edinstvi je moč! Domovina ostane hvaležna vrlim gorškim Slovincem, ki so v teh resnih dneh ostali zvesti in značajni ter pokazali pred celim svetom moč Slovenstva, moč stare pravde.

Sijajna manifestacija

JUGOSLOVANSKE VSEUČILIŠČNE OMLADINE V BELGRADU.

(Izvirno poročilo „Dnevu“).

Belgrad, 16. (29.) mar. 1914.

Krvava nacionalna borba med Jugoslavlani in Italijani na našem Primorju je bila vzrok, da je tudi srbska

omladina v Belgradu vstala, da energično protestira proti barbarskemu postopanju Italijanov napram starodavnemu, domačemu slovenskemu življenju na obalah sinje Adrije.

Tukajšnja akademska zveza »Pobratinstvo« je sklicala za danes protestno zborovanje celokupne belgrajske omladine in meščanstva, da tudi ona povzdigne svoj glas proti nečloveškemu nasilstvu Italijanov proti slovenskim in hrvatskim dijakom na »Revoltelli« v Trstu. To protestno zborovanje je bila veličastna manifestacija srbske belgrajske inteligence, ki je govorila mirno, dostojno in jasno, da z ogorčenjem opazuje nekulturno nacionalno borbo Italijanov, da z gorko ljubeznijo v srcu spremlja skupne napore Slovincov in Hrvatov za njihov narodni obstoj.

Tisočglava množica se je odzvala pozivu »Pobratinstva« in že pred določeno uro do zadnjega kotička napolnila veliko dvorano tukajšnje univerze. Bil je zbran cvet srbskega naroda, svečano razpoloženo se je čitalo na vseh obrazih, videlo se je takoj na prvi hip, da si je vsak posameznik svest velikega trenutka, ko tudi omladina iz svobodne jugoslovanske kraljevine manifestira za pravice svojih trpečih in zatiranih bratov.

V naslednjem podrobno poročilo. Predsednik »Pobratinstva« akademik g. A. Čermovič otvoril točno ob 9. uri zborovanje in pozdravi velikansko navzočo množico toplo se ji zahvaljujoč v imenu akademске zveze za tako nepričakovano obilen posest zborovanja.

»Ko se naši bratje na vzhodni meji jugoslovanskega naroda pripravljajo na nove borbe proti degeneriranim potomcem Garibaldija in Mazzinija, je treba, da jim pokažemo, da se borimo v duši z njimi lice ob lice, prsi ob prsi proti našemu skupnemu sovražniku. Napad Italijanov na jugoslovansko Primorje mora biti buditi tudi nas, vsak udiarec na naše brate nam mora biti ljubi, kakor udiarec na nas same!«

Po tem uvodu je podal besedo g. Milivoji Pavlovič, ki je začetkom svojega govora povdajal, da je treba presojati nekulturni nastop Italijanov kot moment za sebe in kot moment v politiki avstrijske monarhije. V prvem slučaju moramo najenergичnejše obsojati tak način narodnostnega boja s strani Italijanov, v drugem slučaju pa je pripisovati krivdo za take in enake dogodke nesrečni in popolnoma zgrešeni politiki Avstrije. V drugi polovici 19. stoletja se je počel razvijati boj Jugoslavlani in Italijanov na našem Primorju. Vršil se je ta boj sicer že prej, a masa ljudstva se ni bila probujena in zato do tega časa narodnostna borba ni zavzela širokih mej. V drugi polovici 19. veka pa je vzkli

na jugoslovanskem Primorju nacionalni pokret z vso svojo silo, masa naroda se je začela zavedati, da tvori del večjega naroda. Od tedaj datira neprekidna vrsta narodnostnih bojev, ki niso sicer imeli vedno enakih rezultatov, pač pa vedno isti cilj. V početku te borbe so se čutili Srbo-Hrvati in Slovenci slabšeje od Italijanov, narodna struja med njimi je bila slaba in avstrijska vlada je pomagala slabšeji struji proti močnejši irendenti. Takoj pa, ko je jugoslovanska narodna struja zrasla čez glavo italijanski, je vlada spremenila svojo politiko in nudila moralno in materialno pomoč Italijanom.

Proces narodnostne borbe v Dalmaciji se je izvršil ugodno za Jugoslavlani. Isti proces se vrši sedaj v Istri in Trstu. Govornik je svoje dni potoval po Istri in dobil ob tej priliki precej jasno sliko o narodnostnem položaju v tej deželi. Italijani imajo svojo premoč po posameznih mestih, zunaj po deželi pa se more opaziti dve struji. Ena čisto slovensko-hrvatska, druga vsled gnotne odvisnosti italijanski. Ko se tudi ta zadnja struja zave svoje narodnosti, bo narodnostni proces tudi v Avstriji dovršen in sicer ugodno za Italijane. Govornik omenja narodno delo obrambne družbe sv. Cirila in Metoda za Istro.

Obsoditi je treba na eni strani vandalski nastop Italijanov proti Srbo-Hrvatim in Slovincem, na drugi pa politiko avstrijske vlade, ki umetno goji nacionalne borbe med svojimi narodi. Mi že danes z gotovostjo znamo, kam vodi taka politika in kako se bo končala narodnostna borba na jugoslovanskem Primorju. Mi smo trdno upverjeni, da zmaga tam naš živeli. (Burno plaskanje je sledilo zanimivemu izvajanju.)

Za Pavlovičem je govoril Dalmatince g. Mirko Hope, ki je v svojem govoru omenjal politiko Avstrije, ki z izvajanjem svojega načela »divide et impera« v sramoto dvajsetega veka skuša z nasilji potlačiti jugoslovanski pokret. Zgraža se nad nečastno »šovinistično borbo Italijanov v Istri in Trstu proti Slovincem in Hrvatim. Konča z besedami: »Naj ne upajo naši protivniki v zmago, četudi jim pomaga svobodna Italija in avstrijska politika, kajti slovenski živeli na Primorju ne bo propal, oni živeli, katerega bratje so zadivili ves svet v dve zmagosilni vojni.«

Nato povzame besedo g. Damjan Kovačević, filozof, ki v daljšem navdušenem govoru povdajja važnost jugoslovanskega Primorja. Odkar datira sloga med Hrvati in Srbi na eni in Hrvati in Slovenci na drugi strani, se more opaziti, kako avstrijska vlada roko v roki z Italijani skuša zatreti jugoslovansko narodno edinstvo. Z ostrimi besedami obsoja nekulturni, vandalski nastop

Italijanov v jugoslovanskem Trstu. Ideja narodnega edinstva ni več nova. Pred več kot petdesetimi leti se je pojavila v obliki ilirizma, ki pa ni mogel prodreti v širše sloje naroda. Ilirizem je propal, a ideja je oživela v novi obliki v narodnem edinstvu Jugoslavlani. Vedno več bojevnikov se poraja za to idejo, ona zavzame vedno širše meje, in danes lahko trdimo, da je že položen temeljni kamen za novo jugoslovansko kulturo. Omenja Meštroviča, Ilešiča, Skerliča in Vojnoviča, ki v vrsti mnogih drugih mož neumorno delujejo za kulturno zblizanje Jugoslavlani. Ni dvoma, da bo ideja narodnega edinstva med nami konečno zmagala. »Naj zapirajo Italijani, Nemci in Madžari srbsko-hrvatsko-slovenske šole, prišel bo čas, ko jih bomo odprli; naj se ustanovi v našem Trstu italijanska univerza, prišel bo dan, ko bo na nji vihrala jugoslovanska trobojnica, ko se bo jugoslovanska pesem glasila v njeni avli!«

(Konec jutri.)

Štairsko.

Maribor. (Mestna kopelj.) V zadnjem občin. svetu je tvorila glavno in zaključno točko, mestna kopel. Referiral je svet. Bernhard in predlagal sledeči kopeljski tarif: 1. kopel I. razr. 1 K 40 v in 1 K 20 v (z ali brez perila); 2. kopel II. razreda 1 K in 80 vin; 3. ljudska kopel 50 in 40 vin; 4. »šumeča kopel« z milom in perilom 20 v brez 10; konečno še parna kopel 1 K 40 v. Po sobotah popoldne stane parna kopel samo 1 K. Vrh tega se bo izdalo tudi bloke (12 kart) za dobo pol leta vsako pot. Čim bo obisk kopeli poveljen, se bodo cene še bolj znižale. Za ljudsko kopel ni blokov.

Umor v Gradcu. Kot smo že poročali, je dne 27. marca ustrelil delavec Luger ženo skladarja Mehnertja. Po umoru je Luger zbežal v Mürtzschlag, odkoder je naslovil na Mehnertjevo pismo, češ, da pojde v Ameriko. Ker pa je doma Luger iz Ogrske (Neunkirchen) in so oblasti domnevale, da jih hoče samo zvideti, so se obrnile na njegovo domačo občino, koder so ga tudi v istini izsledili. Prvotno je Luger vse tajil, za tem pa priznal, da je ustrelil Mehnertjevo. Omenjena dne je prišel k njej in jo nagovarjal, da mu naj da denarja, da se bo peljal v Ameriko. Ker tega ni hotela storiti, sta se skregala in v poteku prepira jo je ustrelil. Oddali so ga graški deželni sodniji.

Ormož. Dne 21. marca je pričelo goreti pri posestniku Jož. Bezjaku. Najprej se je vžgalo gospodarsko poslopje, za tem pa še hiša in hlevi. Pogorelo je vse do tal, le par glay živine so bili gasilci v stanu rešiti.

Med gašenjem je pričelo goreti tudi v mlatini, vendar so tu požar hitro pogasili. Bezjakovi so še spali, ko je bilo že vse krog njih v ognju. Osumljeni so bili podtika ognja brata Jože in Ivan Petek iz Brezovca in neki Golob. Storili so baje iz maščevanja, vendar taje odločno. Škode je bilo 4000 K, a zavarovalnina le 800 K.

Mala kronika. Blizu Leobna se je ponesrečila na nekem izletu 13letna hčerka delavca Auspergerja. Padla je 30 m globoko po Häuselberški pečini. — V Mariboru so prepeljali v tamošnje kaznilnico dvoje znanih graških, mladih vlomilcev E. Böbela in nekega Spindlerja. — V Gradcu so prijeli nekega Hautzenforerja, ki je v družbi nekega Pakerneka ukradel in oropal železniško blagajno v Presingu. 'Pahernek je zbežal na Koroško. — V Mariboru stavkajo krojaški pomočniki: zahtevajo 10%, mojstri pa ponujajo 5% za dobo 6 let. Vrš se pogajanja. — V Mariboru razsaja po nekaterih nasadih lubadar. Večje smreke krog Tegelhofovega spomenika bodo posekali in nadomestili z novim, mlajšim nasadom. — Na Teznu pri Mariboru vlada med neko Žefo Zaspán in njeno sosedo Marijo Klampfer že delj časa veliko prijateljstvo. Pred par dnevi sta se radi nekega podstrešnega ključa glavi — krvavo zbunkale. — V Mariboru je bila minolo soboto obsojena žena kovača Velšek, Marija Velšek iz Plodersice na en mesec strogega zapora. M. Velškova je mati onih četrter otrok, ki so se dne 17. februarja zadušili, ker jih je mati v stanovanju pustila brez nadzorstva, ob koji priliki so se otroci polastili vžgalice ter zažgali otroški voz. Nastali dim je vsch četrteru zadušil.

Glede notice »surova hči«, ki je bila dne 19. t. m. nam sporoča Marija Kačnik, da se je stvar drugače vršila in da se je branila, ker jo je oče hotel pretepati.

Glasbena šola v Celju. Priredi dne 5. aprila velik simfoničen koncert. Začetek ob polu 8. zv. Predprodaja vstopnic pri Gorčar in Leskovšek.

Sloven. gledališče v Mariboru vprizori dne 5. t. m. »Trpljenje in smrt Jezusa Kristusa«. Začetek ob polu 4. pop.

Maribor. (Udarci usode.) Komaj par dni je, odkar smo poročali o smrti mladega, nadbudnega Vikt. Kaca. Nismo takrat slutili, da plava že v drugo Azrael nad familio dr. Kacovo. In vendar je bilo tako. Minolo nedeljo mu je umrl najmlajši enoletna hčerka Bernardina. Globoko potrpi obitelji naše najodkritosrečnejše sožalje!

Celje. Nemška izobrazba celjske šolske mladine je zelo slaba, kajti otroci napadajo ljudi in jih lučajo s kamenjem.

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine. (Dalje.)

»Kaj vam imam povedati?« je dejal. »Pred vsem vas moram prositi oprostjenja, da se vam predstavim s tako maniro. Res se moram bati, da sem zbudil vašo jezo v trenutku, ko vas hočem prositi usluge.«

»Ne jezim se na vas, gospod,« je odgovorila Alisa.

In zares: kakor hitro je spoznala, da maršal Danvitski ne prihaja kot ljubimec, ki ima stare pravice, kakor hitro je omenil, da je želi prositi usluge, ji je postala Henrikova navzočnost deveta briga.

Henrik pa je preletel s pogledom ta prostor, ki mu je bil dobro znan.

»Nič se ni izpremenilo,« je rekel nato. »Razen dvoje.«

»Razen česa, gospod?«

Razen vas, pred vsem, ki ste lepši nego kdaj... oh! Bodite brez skrbi, to ni ljubavno zatrdilo: hotel sem samo konstatirati...

»In razen česa še?« je prašala Alisa, ki si je oddahnila, videč, da Henrik nima nadležnih namenov.

»In razen tegale mesta,« je dodal z usmevom brez nevelje, »ki

je zdaj prazno; nekaj je visela tu gori slika...«

»Vaša slika, gospod. Razložiti vam hočem z eno samo besedo, zakaj ni več tu vaše slike, zakaj vam Lavra ni hotela odpreti, zakaj vas prosim, da mi razložite hitro, česa se nadejate od mene, in zakaj vas rotim, da pozabite mene in to hišo, v kateri prebivam: ljubimca imam.«

Povedala je to z jasnostjo in točnostjo, ki bi se bila zdeli Henriku zelo bridka ali zelo vzvišena, ako bi bil mogel čitati v srcu svoje, bišje ljubimke. Alisa de Luks se je nihalala v enem izmed položajev, katerih skrajnost sama dela prizanašanje nepotrebno, odkritosrčnosti pa daje činičen obraz.

Besede, ki jih je izrekla, niso bile v njenih ustih niti baharija, niti izzivanje, niti priznanje: bile so opozorilo, ki je bilo pravzaprav maršalu v čast, ker mu je pričalo, da ga snajtra za vrednega popolnega zaupanja.

»Nadomeščen sem torej,« je dejal Henrik, ne čuteč sirovega svojega odgovora, »in srečnega se štejem zato; ne zaradi vas, gospodična, da si vam želim vsaktero srečo, marveč veliko bolj zaradi samega sebe.«

Začudeno je pogledala Alisa maršala.

»Da,« je povzel on, »usluga, ki vas je hočem prositi, zahteva, da ste pozabili toliko, da boste razumeli, kar vam povem, in vendar ne

tako zelo, da mi ne bi bili ohranili svoje naklonjenosti.«

»Ta vam je gotova.«

Govoriti hočem torej jasno,« je povzel Henrik in se spustil v naslanjač, ki mu ga je pokazala Alisa z migom roke.

Baš ta hip pa je Alisa, strašno prebledela; komaj se je premagala da ni zakrčila.

Pograbila je maršala za roko, potegnila ga v stransko sobo in zaprla vrata za njim.

In že je planila k njej stara Lavra, vsa preplašena in zbegana.

»Tiho!« je velela Alisa s lupavim glasom. »Saj vem! Slišala sem!«

Vedela je, slišala je bila, da se je nekdo ustavil pred zunanjimi vrati, in da ta nekdo odpira, in da je na vsem svetu samo eden, ki si more odkleniti sam njeno hišo: grof de Marjak!

V dveh skokih je grof prekorščil vt in stopil pred Aliso, ki je stala blede in prepadena sredi sobe ter se opirala na naslanjač.

»Ti si, miljenec moj dragi!« To liko da je mogla izdati ta pozdrav.

Blizal se je smehljaje, izteza je roke proti njej. Takoj je zapazil njeno zmedenost bledoto njenih lic.

»Alisa! Alisa!« je vzkliknil, »ali si bolna? Morda te je kaj razburilo?«

»Da, razburilo me je,« je jeknila ona, vsa uničena. »Razburila me je, radost, da te zopet vidim...«

Krčevito je napela svoje moči; posrečilo se ji je, dati svojemu obličju naraven izraz.

Deodat jo je gledal začudeno. Res da je dotle vestno spoštoval dogovor, da bo prihajal sam ob napovedanih dnevih in urah. Alisa, motreč ga s tisto intenzivno pozornostjo, ki je bila tako odlična poteza njenega značaja, je videla jasno, kaj se godi v duši mladega moža.

»Ali sem otročja!« je vzkliknila smehljaje. »Malo je manjkalo, da mi ni prišlo slabo, ker te vidim v četrtek namesto v petek. Toda iznenadenje mi je v tolikino srečo, sladki ljubček moj. Samo tebe imam na vsem svetu, edina moja misel si ti, in kadar te zagledam, mi vedno zamira srce od sladkosti.«

Govorila je s tisto nervozno naglobesednostjo, ki smo jo že omenili.

»Draga Alisa!« je zamrmral mladi mož, objel jo z obema rokama in pritisnil ustnice na njene dišeče lase. »Tudi jaz imam samo tebe na tem svetu... Tudi jaz čutim, kadar se približam tej blaženi hiši, kako mi bije srce; dviga me mogočna radost, moji duši rasto krila in jo vznášajo do neba...«

Alisa je bila zdaj nekoliko pomirjena; mislila si je:

»Maršal naju sliši... kaj me briga! Samo da ne vidi Deodata, samo da ga ne spozna...«

»Oprosti mi, da sem prišel, ne da bi te bil obvestil,« je povzel grof.

»Kaj naj ti oproščam, predragi! Saj vidiš, kako sem srečna...«

»Oh, vsa sreča je moja! In kako kratka bo, gorje mi... Prišel sem te obvestiti, da jutri ne bom mogel preživeti pri tebi običajnih ur sladkega čebjanja, katerih si me tako navadila...«

»Torej te jutri ne vidim!« je vzkliknila Alisa z odkritosrčnim obžalovanjem.

»Ne. Poslušaj me, prijateljica. Nocoj, čez dobro uro, prisostvujem važnemu sestanku, na katerem bodo visoke osebe. Stvar je strogo tajna... a tebi nočem prikrivati ničesar...«

Alisa je odrevenela, kakor da je treščilo vanjo.

Zaslutila je z grozno jasnostjo, da ji pove grof kako pol skrivnost.

Njen zbegani duh ji je takoj zastavil mučno vprašanje:

»Kako mi zabranim govoriti? Kaj naj storim, da ga Danvil ne sliši?«

»Mari nisi srce mojega srca,« je povzel Deodat, »in misel moje misli? Vidi torej, da nocoj...«

»Čemu neki, ljubček moj... molči rajši... iz tvojih ust nočem slišati drugega kakor besede ljubezni...«

»Alisa,« je dejal grof z usmevom, »ti si tovarišica mojega življenja in ne ljubim te samo s svojim srcem, marveč tudi s svojo dušo; pred teboj ne smem poznati skrivnosti.«

Goriško.

Tudi iz Trsta so naročili goriski Lahi regiment brakov in pretepačev, da bi v nedeljo popoldne manevrirali po mestu in iskali, koga bi izživali. Toda če mislijo, da bodo Lahi v Gorici uganjali take banditske napade kakor v Trstu se daleč motijo. V Gorici je italijanski oholosti odklenalo.

Slovenski Hanibal ni le pred vratmi, marveč je tudi v hiši. »Piccolo« ima dosti vzroka za jamranje in javkanje, ki pa vse ne bo nič pomagalo. Italianita in friulanita Gorice, razgraja le še v mislih in željah pripadnikov propadle kamore in v možganih privandranili regnikolov. To manijo jim bo temeljito ozdravil slovenski Hanibal, ki postaja od dne do dne močnejši.

Truma nezrelih pobalničkov je v nedeljo zvečer reprezentirala na ulici kamoro. Sami otroci, ki so komaj začeli pohajati v šole, katere moramo povečini vzdrževati mi, so ponavljali nesramne žalitve, diktirane od svojega odraslega komandanta, kakor bi molili rožni venec. V bodoče bomo na to mularijo bolj pozorni, da jo naučimo manire.

Italijanski pretepači so brez poudara napadli blizu sadnega trga par Slovencev, ki so govorili slovensko. Dr. Treota so pobili na tla in mu prizadejali poškodbe. Bili so aretirani trije najhujši pretepači in izživali izmed njih. Na policiji jim je zlezlo srce popolnoma v hlače. Delali so se čisto nedolžno. Pa ni pomagalo; ker so priče izpovedale vse njihovo barabsko ravnanje natančno. Imena teh čitcev bomo še prinesli.

Gorica. Izzivanje ital. poulične družali. Zvečer je kupica italijanskih nedoraslih pobalnikov in otrok pod vodstvom nekaterih hujšakcev iz Trsta ter par trg. vajencev in študentov po Corsu izživala Slovence z nesramnimi poskomi. Istčasno pa so pripeli iz Korza v nasprotni smeri slovenski fantje iz okolice ter so kričali in kričavke razpili kakor pedgane. Niti eden se ni upal, več oglašiti, dočim so naši fantje viharo vzklikali in peli. Policija je enega aretirala, a ga kmalu izpustila, ker se je izkazalo, da je po pravici udrihnil.

Unione nazionale je že začela delati za prihodnje deželnozborske volitve v Istri, ki bodo hude za Slovence in Hrvatce. Naj bi se Slovenci dobro pripravili na boj, ki jih čaka od strani istrskih Lahonov!

Kakor se govori po Gorici, nameravajo Lahi vendarle napraviti velike demonstracije proti Slovincem. Do sedaj je policija preprečila laške izgrede in upamo, da jih bo še znanprej!

Med laškimi kandidati za II. razred ni najti niti enega pravega laškega imena. Malo diši po lahonstvu »Cristofolletti«, veliko pa ne! V Istri in Dalmaciji je precej Kristofollettičev! Evviva, evviva il trionfo onore friulano!

Gorica. Porotno zasedanje se je pričelo 31. m. m. z razpravo proti urednikom »Novega časa«. Odgovorni urednik Šrnjog se zagovarja, da ni imel časa (saj ga sploh nima nikoli za tako delo!) pregledati dotični dopis, ker je bil zaposlen z agitačijskim delom. Ravno tako se zagovarja tudi g. Kremžar. Razprava bo najbrž trajala dva dneva. O izidu poročamo.

Gorica. (Nova pot.) Vojaštvo je napravilo ob vojaškem vežbišču lepo ravno pot, ki vodi iz Gorice proti St. Andrežu. Ob straneh zasadijo sčasom najbrž tudi drevesa.

Gorica. Sodniške obravnave proti »L' Eco del Litorale« ne bo, ker je tožitelj dr. Pettarin umaknil svojo tožbo.

Gorica. (Aretacija.) Ljubljansko orožništvo je izročilo tukajšnjemu sodišču Josipa Mohrca, ki je bival zadnji čas v Brežicah na Stajerskem.

Krimin. Na ukaz državnega prokuratorja so aretirali poveljnika finančne straže Jerneja Feissa iz Stajerskega in sicer radi nevarnega pretenja. Prepeljali so ga v goriške zapore.

Agro-Merkur.

(Dalje.)

Na neko vprašanje predsednika pravi priča, da mu je 26. t. m. povedal dr. Tavčar, da je Lenarčič vedel za »Kočevsko«. Lenarčič vstane in zakliče razburjen: »To je laž«, pa predsednik ga pomiri in mu reče, da bo že še dobil priliko govoriti.

Na tozadevno vprašanje dr. Sajovic odgovori Knez, da bi se z ono garancijsko izjavo, ko bi bila izročena in ki jo je Lenarčič tudi že imel v rokah, gotovo preprečil konkurz. O tem se je govorilo, pa nankrat je Lenarčič proglasil konkurz.

Dr. Zerjav popravlja nekatere Knezove trditve, posebno glede prevelikega osobja.

Dalje navede Knez — na tozadevno vprašanje dr. Mandiča — da si je vzel Lenarčič nalašč stanovanje v Ljubljani (v »Nar. tiskarni«), samo da bi se mogel bolj intenzivno pečati z »Agro-Merkurjem« in sicer je stanoval v Ljubljani od 1. novembra 1909 do 1. maja 1910. Lenarčič pravi, da je sicer imel v Ljubljani v tem času stanovanje, da je pa živel po večini na Vrhniki.

Dr. Fr. Windischer, tajnik trgovsko-obrtno zbornice, je prišel v odbor »Zveze slov. zadrug« namesto dr. Novaka, ki je zbolel. Rožman je takrat že bil v »Zvezi« in on je bil nekak pravi vodja, ker je bil edini verziran zadrugar. Priča pravi dalje, da je bil vedno nasproten blagovnemu oddelku v »Zvezi« že kot tajnik trgovsko obrtne zbornice in tudi kot odbornik trgovskega društva »Merkur«. Z dr. Zerjavom so bili vsi zelo zadovoljni, ker so ga vsi poznali kot silno delavnega človeka, ki je povsod rad prijel, delal je toliko, da večkrat ni utegnil oditi iz urada na kosilo.

Priča je izstopil iz odbora deloma zato, ker je bil preobložen z delom in tudi zato, ker se je vedno bolj šlo za tem, da se ustanovi blagovni oddelček. Največja napaka je bila, da je bil Rožman kot uslužbenec »Zveze slovenskih zadrug« član načelstva »Agro-Merkurja«. V tržaskih krogih se je takoj začelo govoriti, da ta stvar ne bo dobro končala. V juliju leta 1910. je bil z Lenarčičem v Trstu pri poštnem ravnanstvu v zborniških zadevah in pri tej priliki se je za nekaj časa Lenarčič odpravil in pozneje je bil zelo potr, ker je najbrže zvedel za ponesrečeno kupčijo s koruzo. Priča, da je mogla vplivati na poštni tudi velika baisse na borzi leta 1910, ko so cene žita in moka silno padle.

Na tozadevno vprašanje dr. Zerjava odgovori priča, da je pač navada pri takih zavodih, da stojijo na čelu lajki, juristi, imajo pa trgovsko izobražene vodje. Tak vodja je bil pri »Agro-Merkurju« Zelenik, ki je bil prav dober praktik in ga je celo on priporočil dr. Zerjavu. Tudi izpove dr. Windischer, da ni zapazil v poslovanju Rožmanovem nobenih nedostatkov, ko je (priča) nekaj časa nadomestoval dr. Zerjava.

Dr. Majaron izpove, da je večkrat konferiral s Knezom o »Agro-Merkurju«, da se mu ni zdelo umestno, da so bili člani načelstva »Zveze« obenem člani načelstva »Agro-Merkurja«. Tudi je bil nasproten »Agro-Merkurju« zato, ker so se veletržci pritoževali na konkurenco.

Prečita se izjava dr. Trillerja, ki pravi, da je odsvetoval dr. Zerjavu, da bi izstopil iz njegove pisarne in prevzel vodstvo »Zveze«; dr. Zerjav je resnično tudi ostal v njegovi pisarni in je toliko tudi delal, da mu je lahko potrdil prakso. Nasprotoval je ustanovitvi »Agro-Merkurja« iz raznih vzrokov, tudi zato, ker ni smatral voditeljev za dovolj zmogljive za tako delo. Pri bližnjem enaka je izjava dr. Tavčarja, ki se tudi prečita. Prečitajo se še izjave: predsednika gremija trgovcev Litge, Adolfa Ribnikarja in dr. Novaka.

Priča dr. Lavš, ravnatelj podružnice »Ljublj. kreditne banke« v Splitu izpove, da je dobil od Ljubljanske kreditne banke nalog, da prevzame vodstvo »Zveze slovenskih zadrug«, kjer je v par dnevih napravil surovo bilanco »Agro-Merkurja«, ki je izkazovala večji primanjkljaj. Knjigovodja Pečar mu je rekel, da mu je dal na razpolago vse knjige. S Peruzziem je potem pregledoval še dnevnik od postavke do postavke in primerjala sta vse z drugimi knjigami in ko se nikakor račun niso strinjali, mu je dal knjigovodja Pečar neko skrito knjigo, v kateri se je vse našlo. Na vprašanje, zakaj ni dal te knjige takoj, je ta odgovoril, da se je mislilo, da ostane on (dr. Lavš) pri »Zvezi« takointako samo kak mesec, potem se pa zopet vrne dr. Zerjav in bo vse zopet v redu. Za Lenarčiča pravi, da je dobil vtis, kakor bi bil presenečen, ko mu je povedal pravo stanje. Priča potem natančneje pojasnjuje indirektno financiranje. Glede poloma pravi, da ga je zakrivilo to, da so bili voditelji v trgovini neizveščani, kar se je posebno videlo pri trgovini z žlindro. Tudi dr. Lavš izpove, da je rekel dr. Zerjavu, da je mogoča mirna likvidacija, ako dobi »Zveza« garancijsko izjavo članov načelstva »Agro-Merkurja«, te izjave pa ni bilo.

Dr. Mandič zahteva, da se pokliče kot pričo odvetnika dr. Puecherja iz Trsta, ki je v nekem znamenitem procesu leta 1910. v Trstu povodom konkurza ene največjih tržaskih veletrgovin z moko imel

priliko natančno proučiti tedanje razmere na tržaskem trgu z moko. Državni pravdnik Neuperger se temu protivi, češ, nas ta doktor Puecher in Trst sploh nič ne briga, nas brigajo ljubljanske razmere.

Dr. Mandič mu odgovori, da je razprava pokazala, da se je delo pri »Agro-Merkurju« malo preveč »po domače« in da ne grē, da bi se tudi ta važni proces vršil tako po domače. Bilo bi morda čudno, ako bi predlagal dr. Puecherja za zagovornika, ako bi ta bil zagovarjal v onem procesu obtoženca, ker je naravno, da bi tudi sedaj ostal na onem obrambnem stališču, kot ga je zastopal takrat, ampak dr. Puecher je takrat zastopal upnika. Tržaski trg nas pa mora brigati zato, ker sama obtožnica trdi, da je zakrivilo polom »Agro-Merkurja« kupčevanje na tržaskem trgu!

Senat bo o tem sklepal, razprava se prekine in se bo nadaljevala naslednji dan, v sredo 1. aprila, ob 9. uri dopoldne.

Včerajšnja razprava.

Predsednik razglasi sklep senata, da se zavrne predlog dr. Mandiča glede dokaza nenavadne »baisse« leta 1909 in glede dokaza, da je imela ta »baisse« v Trstu resne posledice, da so lahko propadle tudi največje in najsolidnejše veletrgovine z moko; **senat se je o tem že preprčal** in bo to upošteval pri izračunavanju, v koliko je to vplivalo na polom.

Priča **Božič** izpove, da je kot kletar »Agro-Merkurja« prevzel klet leta 1910., skrbel tudi za razpečevanje. Bilo je vse, kar je bilo v kleti, v redu. Kupčija z vinom je bila dobra. Vino bi bilo dalo kakih 20.000 kron dobička. Največ se je brigal za to dr. Zerjav, Lenarčič ni prišel, razen pred otvoritvijo konkurza. Konjaka sta bila narejena samo dva sode, kakih 1200 litrov, razpečavalo se ni nič. Napravila se je šele poskušnja. Če bi se prodalo, bi bil dobiček. Destilata je bilo mnogo. Razpečavalo bi se bilo šele jeseni. **Pri bilanci je bilo difference med nakupno ceno in prodajno ceno čez 20.000 kron.** Pri bilanci dne 31. avgusta je dal on podatke za zvišanje cene v bilanci.

Priča **Zitterschlager**, skladiščar pri »Gospodarski zvezi«, izpove, da je bil v službi »Agro-Merkurja« tri mesece, in sicer od 1. julija 1910. Ko je skladišče prevzel, ni bilo v redu, blago ni bilo sortirano, vloženo ni bilo prav. Skladiščnih knjig pred mojim prihodom ni bilo. Izteklo se je nekaj sodov petroleja, kar je povzročil Zelenik. Nekaj bolotov se je izgubilo, kar je povzročilo okoli 750 kron zgube. Za te bolote se je imel brigati Sever. Za bilanco sem delal inventuro ter sem cene zapisoval po Severjevem naročilu. Okoli 50 vreč orehov in tropin se je pokvarilo in jih niso mogli prodati.

Priča **Terezija Bohinc** je bila v službi pri »Agro-Merkurju« kot knjigovodkinja od novembra 1909. Kupčije so sklepali Zelenik, dr. Zerjav in Rožman; ni ji znano, da bi Rožman kdaj sam sklepal kupčije, ona se je pečala samo s knjigovodstvom. Ni ji bilo znano, da se vodi kak poseben račun »Agro-Merkur-Kočevje«. Vpisovala je v knjigi na podlagi priloge, samo 1. aprila je po Rožmanovi naredbi obremenila v knjigi Kočevsko posojilnico v korist »Agro-Merkurja« brez priloge. Seje načelstva se niso vršile v prostorih »Agro-Merkurja« in zato ni znala za njih. Na vprašanje dr. Tavčarja, ako je imela kdaj občutek, da je »Agro-Merkur« pasiven, je odgovorila priča, da se ji je marsikaj čudno zdelo, posebno samovoljno Zelenikovo postopanje. Lenarčič je nikdar ni vprašal, kako je z »Agro-Merkurjem«.

Priča **Sever**, trgovec v Gorici, izpove, da je bil najprej trgovski potnik, potem na mestu Zelenika. Pozneje je naročeval tudi nekaj blaga, koruzo in pšenico. Žlindro je on prodajal, zdelo se mu je množina prevelika. Zadnji čas je občutil tudi denarne težkoče. Pri bilancah ni sodeloval, pač pa pri inventurah, v trgovskem oziru se je napravila po dnevni vrednosti. Glede bofet ne ve, kaj je bilo z njimi, ve pa, da so jih enkrat iskali.

Dr. Tavčar opozori Cohena, da je »Zveza« dobila dve partiji plačani iz skladišča v Trstu. Eno partijo je »Zveza« prevzela.

Priča **Pečar**, tajnik Zveze, izpove, da je kot knjigovodja »Zveze« vodil en sam konto za »Agro-Merkur«. Februarja se je izvršil prepis na »Kočevsko«. Pove, kako so se vršili ti vpisi. Na »Moravski« se je odpisovalo samo vplačevanje v gotovini, na »Kočevski« pa vpisi v dobro.

Knjige niso bile zaklenjene. Konto »Kočevje« se je reklo, da se

bo koncem leta prenesel na Kočevje, reklo se mu je, da vodi pravzaprav samo za Kočevje in ta knjiga ni nikomur mar. Ko je prišel dr. Lavš, mu je dal žurnal, na račun »Kočevske« ga pa ni opozoril, posebno ker mu je rekel Rožman, da te knjige ni treba pokazati, kar se mu je zdelo čudno in vprašal je dr. Zerjava, ki mu je rekel, da bi bilo neumno skrivati knjigo, Rožman pa mu je potem vnovič rekel, da knjige ni treba pokazati. Pečar je potem našel knjigo v Reicherjevi knjižnici in jo izročil dr. Lavšu. Glede Kočevja mu je Rožman rekel, da se prenese pozneje konto »Agro-Merkur-Kočevje« v posebno knjigo in nato je po naročilu Rožmana izrezal one liste, ni pa bilo namena liste prikriti ali uničiti.

Prečitajo se izpovedi nekaterih priči, izpisek iz zadrugnega registra »Kočevske« in zapisnik »Kočevske« povodom pristopa Bayra in dr. Zerjava.

Priča **Reicher**, uradnik pri obrtnem pomožnem društvu v Ljubljani, je bil svoj čas tajnik Kočevske posojilnice. Ko je 1. julija 1910 vstopil, ni vedel ničesar o »Agro-Merkurju«. Prišel je neki dan dr. Zerjav v pisarno, kjer je bilo načelstvo zbrano. Narekoval je njemu dve pismi, na vsebino se ne spominja. V Ljubljani je izvedel, da je Kočevska tako obremenjena, ter to v Kočevju povedal. Odborniki v Kočevju o tem niso ničesar vedeli. Dr. Zerjav pravi, da je bil že prejšnji dan v Kočevju, in da je Reicherju pisal tri dni prej, da naj skliče sejo. Dr. Zerjav očita priči krivo pričevanje. Priča pravi nadalje tudi, da ni razumel, kar je pisal in da vsebine pol leta nobeden ni razumel. (To je pa res čudno!)

Priča **Bachmayr** tudi pravi, da ni razumel, za kaj je v Kočevju šlo! Preberejo se izpovedi Janeza Hrašovca, Alojzija Knausa in Arturja Kajfeža, izpisek iz zapisnika Moravce.

Priča **Toman** je bil načelnikov namestnik pri »Moravski posojilnici«; ter je sam, brez seje, dal na pismono prošnjo garancijsko izjavo. Dotična korespondenca se prečita.

Obravnava se prekine za par minut, nakar prebere predsednik nekaj točk iz procesnega akta šentjanske premogokopne družbe. Glede pristopa je izpovedal ravnatelj, da je družba pripravljena pristopiti samo, če se prej napravi sklep za kupčijo s premogom.

Priča **Gmeiner**, ravnatelj šentjanske premogokopne družbe, izpove, da je bil za kupčijo z »Agro-Merkurjem«, ker je upal dobiti na ta način naročila za mesto in za mestna podjetja. Pogajal se je zlasti z dr. Zerjavom. Zadržki so bili končno le formalni, ni pa mogel sam ničesar skleniti. Poslal je pač pristopno izjavo podpisano, pa neizpolnjeno »Zvezi«. Zahtevalo se je tudi, da se vodijo knjige za premog ločeno, kar pa se ni zgodilo. »Agro-Merkur« je dobil 5 K od vsakega vagona in še gotov delež na dobičku.

Preberejo se nekateri konkurzni spisi, zahtevek »Zveze« v znesku 560.094 K 64 vin. dopisi Kočevske, pismo Bayra in nekateri odstanki iz razzodbe najvišjega sodišča.

Izpoved dr. Tavčarja.

Na zahtevo državnega pravdnika se zasliši dr. Tavčar. Predsednik vpraša, ako se zahteva, da se priča zapriseže, dr. Tavčar pa izjavi, da on sam to zahteva, da mu ne bi kdo kaj očital in da se ne bi kaj govorilo.

Nato dr. Tavčar priseže in potem izpove: Moralo je biti nekako koncem januarja 1910, ko smo imeli že toliko strahu zaradi »Agro-Merkurja«, ko je bilo sklenjeno v ekskutivi, da »Zveza« ne sme dajati »Agro-Merkurju« nadalje denarja. To ni bil seveda noben pravoveljavven sklep, marveč je neki moralni pritisk. Prišel sem pozneje z Lenarčičem skupaj in sem ga vprašal, ali je stvar urejena in on mi je rekel, da je dobil »Agro-Merkur« dva zavoda, ki mu dajeta denar, »Zveza« pa je izven rizika. Ali je imenoval Kočevsko ali Moravsko, tega ne morem trdit. Meni pa se stvar vendar ni zdelo dobra in rekel sem Lenarčiču: Boš videl, da bo konec ta, da boste sedeli še na zatožni klopi. Lenarčič pa se mi je zdel naravnost zaljubljen v »Agro-Merkurja«. Ne vem, če je bilo to takrat, pa rekel je: »Če bi ne bilo »Agro-Merkurja«, bi se moral ustanoviti.« Kar se pa tiče dr. Zerjava, se mi smili. Spominjal se bo, da sem mu rekel: Nikar ne mislite, da boste prišli z glavo skozi zid. Če drugega ne bo, boste berač in če živite do sodnega dne. Danes se je to že uresničilo.

Lenarčič izjavi nato, da je Knez napacno razumel in da je mislil, da je izvedel Knez o indirektnem fi-

nanciranju od Hribarja, zato je rekel, da je ta trditve laž.

Dr. Tavčar mu pojasni, da je rekel Knez, da sklera iz gorenjih besed Lenarčičevih, da je Lenarčič vedel za indirektno financiranje.

Dr. Mandič zahteva, da se pokliče cela vrsta priči, ki bodo dokazale, da je bil dr. Zerjav že dan pred sejo v Kočevju, in da so člani načelstva »Kočevske« vedeli, kaj podpišejo. Predlaga to zato, ker je očital dr. Zerjav nekaterim pričam krivo pričevanje v silobranu, ker je moral varovati svojo čast.

Državni pravdnik formalno prizna, da je res, kar trdi dr. Zerjav, kar se tudi zabeleži.

Dr. Zerjav zahteva nekatera navodila izvedencem, zlasti da se bo dokazalo, da je med zadnjima dvema bilancama v Trstu izginilo blaga za 20.000 K do 25.000 K.

Popoldanska razprava.

V popoldanski razpravi se čita jo najprej neki akti v zadevi Elizabetnega mlina v Budimpešti. Obtoženec Cohen ugovarja nekaterim izjavam tega mlina in jih označuje za neresnične; predsednik pravi, da je prečital izjave takointako samo v ilustracijo. Precej časa vzame čitane korespondence med »Zvezo slovenskih zadrug« ozir. »Agro-Merkurjem« in Elizabetnim mlinom. Pri tej priliki vpraša državni pravdnik, zakaj ni bila tržaska podružnica »Agro-Merkurja« v Trstu registrirana. Dr. Zerjav odgovori, da se je to hotelo storiti, pa je bilo zaradi zadrugnega zakona to nemogoče. Iz korespondence je jasno razvidno, da je obstojala med »Agro-Merkurjem« in Elizabetnim mlinom samo agenturna pogodba.

Dr. Sajovic zahteva — z ozirom na tozadevno izjavo dr. Zerjava — konstatcijo, da je on tudi trdil, da so si dr. Zerjav, Lenarčič in ravnatelj Elizabetnega mlina König segli v roko in se s tem poravnali na ta način, da Lenarčič prevzame garancijo za plačanje difference 40.000 K. To je bilo ustmeno prevzete garancije po Lenarčiču, ampak njemu, dr. Sajovicu, se ni dovolilo, dokazati to. Lenarčič konstatira, da se po § 2 pravil »Agro-Merkurja« naroča blago samo potom »Zveze slovenskih zadrug« in »Elizabetni mlin«, ki je bil član »Agro-Merkurja«, je moral to vedeti; ako je delal kupčijo z »Agro-Merkurjem« na kaki drugi podlagi, je to delal proti svojemu lastnemu prepričanju.

Dr. Zerjav se čudi, zakaj se ni dovolilo dokazati njegove trditve glede ustmene poravnave z ravnateljem Elizabetnega mlina Königom. Državni pravdnik dr. Neuperger pravi, da to ni važno, ker »Agro-Merkur« je navzlic temu dolžan plačati.

Po prečitaniu še raznih drugih aktov pride na vrsto

priča **Zelenik**, ki je bil pri »Agro-Merkurju« poslovovala, sedaj je pa trgovski potnik v Trstu. Zelenik sam ni sklepal nobenih kupčij, te je sklepalo načelstvo, dr. Zerjav in Rožman, Lenarčič je pa tudi prihajal k sejam. Ljubljanska centrala je delala male kupčije, pač pa se je govorilo o velikih kupčijah tržasko podružnice, ki so presegle sredstva zadruge. Na vprašanje predsednika, kako je prišel do tega prepričanja, da so te kupčije presegle sredstva zadruge, pove Zelenik, da se on ni preprčal o tem, temveč da se je tako govorilo po mestu. O izgubi pri kupčevanju z moko in koruzo je vedel, ampak natančnega nič. Na vprašanje, kdaj so nastale denarne težkoče pri »Agro-Merkurju«, pravi priča, da so se račun v Ljubljani brez težav izplačevali. V mesecu marcu 1910 je Zelenik prevzel tržasko podružnico »Agro-Merkurja« in je našel podružnico, ki jo je pred njim vodil Cohen, močno zavožen. Skladišča v Trstu so bila napolnjena, pa tudi z dolgovi preobremenjena in tudi v slabem stanju. Pravi, da takrat, ko je on prišel v Trst, ni imel »Agro-Merkur« na tržaskem trgu niti odjemalcev niti kredita. (Cohen se smeje, češ, ta je pa predebela.) Zelenik se je poskušal znebiti blaga in ga je prodajal po dnevnih cenah, ki so pa bile veliko nižje od zaključnih cen. Osobje v podružnici je bilo tako, da ni imel nobene pomoči v njem. Poročal je večkrat v Ljubljano in se pritoževal in tudi v Ljubljano je prišel osebno poročati. Z Lenarčičem je govoril v Trstu v mesecu maju 1910. in mu natančno razložil položaj. Prišel je v Ljubljano na občni zbor in poročal o položaju v podružnici. (Dr. Tavčar: In na tem občnem zboru se je predsednik Lenarčič — glasom zapisnika — bahal, da tržaska podružnica prekaša ljubljansko centralo.) Lenarčič pravi, da to ni res.) Sodeloval je pri sestavljanju bilanc in je eno sam napravil v avgustu 1910. Ko je to bilanco že

odposlat v Ljubljano, so mu poslali iz Ljubljane neko gospodično, ki je sama napravila bilanco in je vrednost mobilij previsoko cenila. Sicer se pa on ni oziral na to bilanco, temveč samo na svojo, ki je izkazovala okoli 25.000 kron primanjilja. Na vprašanje državnega pravdnika, ako ni bil nasproti tej gospodični surov, odgovori Zelenik, da mu ni bilo prav, da je delala bilanco čisto po svojem.

Ko je bil proglašen konkurz, je Zelenik zaprl podružnico in izročil ključce odposlancu ljubljanske centralne: ni zapazil, da bi potem izginilo kaj blaga. On je tudi sklepal, kupčije in naročil moko od Elizabetnega mlina, tudi njegove kupčije niso bile posebno dobre. Na vprašanje, ako je imel vtis, da je »Agro-Merkur« pasiven, pravi Zelenik, da je pač videl pasivnost tržaške podružnice, ampak v Ljubljani je bilo veliko vina, ki je bilo veliko več vredno, kot se je zanj plačalo.

Državni pravdnik reče Zeleniku, da bi tudi on sedel tam kot Cohen, da je bil v Ljubljanski samostojen. Zelenik odgovori, da se to lahko vsakemu trgovcu pripeti.

Zelenik izjavi, da je Cohen enkrat rekel: »Agro-Merkur« muš krepiren, venni ich will. Cohen pravi, da je samo rekel, da pride »Agro-Merkur« v konkurz, ako se bo tako dalje delalo.

Tudi on (Zelenik) je delal kupčijo na svojo pest.

Cohen dokazuje Zeleniku, da je izgubo pri snilih gobah zakrivil on, Zelenik in ne Cohen. Sploh je bil beseden dvoboj med Cohenom in Zelenikom zelo živahen in zanimiv. Zelenik ni mogel vzdržati vseh svojih trditvev na škodo Cohena.

Dr. Mandič opozarja Zelenika na njegovo izjavo v preiskavi, da so bili peki, ki jim je »Agro-Merkur« dal moko, nezanesljivi in ga vpraša vnovič, kako je bilo s temi peki. Priča odgovori, da sploh nikogar ni poznal!

Dr. Žerjav opozori pričo na to, da je knjigovodkinja, ki je delala bilanco v Trstu, pod prisego izjavila, da ji je on, Zelenik, narekoval cene. Zelenik molči.

Dr. Žerjav potem vpraša pričo, ako je res, da se je nahajalo v bilanci od 1. septembra, ki jo je napravil on, priča, blaga za kakih 20.000 kron več, kot se ga je našlo 30. septembra. Priča Zelenik to prizna in s tem je menda dovolj dokazano, da je v tržaški podružnici »izginilo« blaga za kakih 20.000 kron.

Zelenik je splošno napravil ta vtis, da ni bil zmožen za vodstvo tržaške podružnice in da je delal marsikaj na svojo pest.

Predsednik zaključil razpravo ob pol šestih popoldne; nadaljevala se bo danes ob 9. uri dopoldne.

Od velikonočne nedelje 12. do 17. aprila — 6 dni!

Modra miška!

Največja in najkrasnejša učinkovita veseligr te seziže! Neprestan bučen smeh! **Kinematograf Ideal.**

Dnevni pregled.

Iz kakšnih motivov? »Jugoslovanstvo in Slovenci«, o tem predmetu je pisal — kakor poroča »Čas« — dr. Drmota v čiški »Pregled« vrsto člankov, ki se niso končali. V zadnjih številki govori o stališču slovenskih strank napram jugoslovanskemu vprašanju. Preseneča odstavek, ki govori o — iredentizmu v korist Srbije (!). Dr. Drmota (slovenski socialni demokrat) je napisal sledeče: »In v resnici je liberalna stranka bila proti posameznim pojavom, ki so hoteli med Slovenci podpirati iredento v korist Srbije, posebno, ko je v Ljubljani izhajal srbofilski dnevnik »Jutro«, čigar urednik je sedaj »Dan« in ko je najvišji »Preporod« zapeleval in motil slovensko mladino. Mora se priznati, da so ti pojavi odločno in jasno pričali o eksistenci nekake iredente med Slovenci; res je pa tudi, da jih resni ljudje niso vzeli resno. Izhaja to tudi iz tega, da agitacija ni imela nobenih uspehov in da ti časopisi niso niti mogli obstati (kakor da bi »Dan« prenehal; ne tega veselja pa ne dožive sociji), četudi so poleg svojega jugoslovanskega idealizma vporabljali grdihih revolverskih manir. Kljub temu je pa dejstvo, da obstajajo stiki in zveze med Belgradom in naprednimi vrstami na Slovenskem. Natančneje o tej stvari govoriti ni umestno in tudi ni potre-

ba.« (Ta zadnji stavek je revolverska manira, da ji ne najdeš kmalu para). Ko smo čitali te vrstice, smo se nehoti spomnili na proketo Nastičevo brošuro »Finale«, na podlagi katere je bilo 53 najboljših Srbo-Hrvatov postavljenih pred sodišče in so jim grozile — vislice. Gabi se nam zgoraj citiranimi vrsticami se pečati in zato citiramo »Čas«, ki je pisca zavrnil s sledečimi pomembnimi besedami: »Mislimo, da slovenski avtor, ki je zadnja dva stavka napisal, ni bil svest posledic svoje trditve. (Mi dr. Drmota ne moremo tako žaliti, da bi rekli, da si ni bil svest.) Mislimo namreč način, na katerega govori o slovenskih Srbofilih. Kar se stvari same tiče, konstatiramo proti Drmotovi trditvi (res žalostno je, da Čeh več ve o slovenskih zadevah, kot Slovenec, ki Čeha o nas informira) da razven tiskarne »Jutro« in »Dan« nimata ničesar skupnega. Narodni radikalizem in srbofilstvo ni eno in isto z iredentizmom, in v kolikor poznamo razmere, izključujemo, da bi med Slovenci sploh kakšna iredenta eksistirala. Kar se tiče naprednih stikov (Čehom pri tem ni treba misliti na nar. napredno stranko, ker bi ji delali krivico) z Belgradom, ni v tem nič nekorektnega: gre le za nameščanje slovenske inteligence in delavstva. Nameščanja sploh ni bilo. Je informiranje, dokler je obstojal »Slovanski klub«, sedaj niti tega ni! To pa tudi še ni iredenta. Tako je zavrnil češki list strašno obdolžbo, ki jo je napisal slovenski socialni demokrat dr. Drmota. Mislimo, da ima dovolj!

Nesreča pri slamozeznici. Štiriletni posestnikov sin Jožef Planinšek iz Smartna pri Litiji je prišel te dni neopažen k slamozeznici na podu. Stroj je zmečkal otroku dva prsta desne roke.

Tatvina. V eni izmed zadnjih noči je ukradel neznan tat hotelirju Fr. Paaru na Jesenicah iz zaklenjene omare deset kron in za tri krona svačice. Tat je šel nato v drugo nadstropje in je ukradel hotelirjevi hčerki Mici Paar iz neke omare, ki je stala na hodniku več obleke v skupni vrednosti 345 kron. Na sumu tatvine je neki tuj človek, ki je najel prejšnji večer v hotelu sobo in ki je v noči tatvine izginil, ne da bi plačal, kar je bil dolžan. Mož je okrog trideset let star, snih v obraz in ima močne, plave brke. Na glavi je imel rujav klobuk.

Tatvina ovčjih koz. Strojariju Ivanu Polaku iz Kamnika je bilo te dni ukradeno osem ovčjih koz in še dvoje drugih koz. Na sumu tatvine je neki pomočnik, ki je bil nekoč ben pri Polaku in ki je pa izginil brez sledu.

Dolgo časa so ga iskali. V Medvodah je orožništvo aretiralo 29letnega Janeza Senčurja iz Zgornjega Logatca, ki ga išče sodišče že od leta 1912.

Ljubljana.

— V sled pomanjkanja prostora smo morali več dopisov odložiti. V prihodnjih dneh pride vse na vrsto. — Dobili smo poročilo o tem, kako sta neki Božič in Nečemer mučila uboga železniškega uslužbenca. Ker so baje tudi drugi prizadeti, bomo vse razkrili, da se bodo znali ljudje varovati.

— Radovedni smo, kaj je »Slovenec« mislil s tem, ko je napisal, da je »Slov. Narod« slučajno prvi zvedel o skrivnostni pošiljki 600 K zunanega ministrstva.

— Nemčurstvo na ljubljanski električni železnici. Večkrat se je pisalo, kako hočejo Nemci obvladati ljubljansko električno železnico. V delavnici tega podjetja se šopiri neki Dunajčan in neki Bitenz. Ta dva pritiskata na podrejeno osebje. Zgodil se je slučaj, da je moral neki delavec iskati pomoči v dež. bolnici. Slovenske delavce imajo le za najnižje posle. Treba bo še posvetiti v te razmere. — Bivši uslužbenec.

— Podporno in pravovarstveno društvo državnih uslužbencev za Kanjsko naznanja, da se vrši mesečni sestanek danes 2. aprila t. l. ob 8. uri zvečer v društvenem lokalu Sv. Jakoba trg št. 8. C. kr. deželna vlada je spremembo pravil po sklepu zadnjega občnega zbora potrdilo in ino sedaj vsi v kategoriji državnih slug spadajoči uslužbenci dovoljen pristop v društvo.

— Hrvatsko gledališče v Ljubljani. Danes v četrti gostuje hrvatska opera in se uprizore Offenbachove »Hoffmannove pripovedke«. Vsebinsko: Hoffmann in Lindorj tekmujeta za pevko Stello. Lindorj (g. Vrškovič) upijani Hoffmanna (g. Lowczyńska), da pripoveduje svoje doživljanje z Olimpijo (ga. de Strozzi), Giulietto (gđ. Korošček) in Antoniojo (ga. de Strozzi). Hoffmannovi doživljaji se vrše na sceni; v vseli intriga Lindorj v osebah Coppeliusa, Dapertutta in dr. Miracola (ki poje vse tri g. Vuškovič) proti Hoffmannu. Končno je Hoffmann pijan, in takega

pokaže Stelli, ki se nad pesnikom zgraža ter odide z Lindorjom. Stello poje gđ. Josipina Sladovičeva. V petek, 3. t. m. se poje operna noviteta »Naposled sam!«, uglašil Fr. Lehar. Vsebinsko prinesemo jutri.

— V viharju pogube, kinematografski roman v 6 delih, ki se predvaja te dni v kinematografu »Ideal«, imel je, kakor ni bilo drugače pričakovati, najsijajnejši uspeh. V soboto 4. t. m. Valdemar Pyslander v drami »Hudičev delež«. V torek in sredo samo dva dni Girardi v filmu »Milijski strice«.

— Loterijske številke. Gradec: 82, 54, 11, 42, 1.

Trst.

»Mozarthaus«. — Kako so Nemci kunštni. Nemci bodo postavili v Inomestu nekaj tempelj v spomin geniju Mozartu. Ker bo stvar stala pecej denarja, je treba seveda prosjčiti. Za to imajo tudi popolno pravico, kakor imamo pravico do tega mi. Nekaj družega je, zaradi česar česar čutimo potrebo izpregovoriti pa besedi. Nemci namreč ne zbirajo prispevkov samo med Nemci, marveč se obračajo v tej zadevi tudi na druge nemške narodnosti. Ali imajo tudi Čehi, Italijane in druge narodnosti za norce, tega ne vemo, resnično pa je, da se obračajo Nemci na nas Slovence in nas prosijo, da dajemo v gori opisano svrhu. »Zentralausschuss der Mozartgemeinde« namreč razpošilja društvom koleke z Mozartovo glavo po 4 vin. kos in naproša, da se ti koleki v korist bodočega Mozartovega tempelja razprodajajo. Več slovenskih društev in posameznikov v Trstu je prejelo tak pisma s koleki in pošto položnico. Razume se, da vsako slovensko društvo in vsak Slovenec, ki prejme podobna pisma, ve, kaj je pravzaprav njegova dolžnost. Beležimo te vrstice le zato, ker je iz njih jasno razvidno, kako znajo Nemci agitirati za svoja društva, podjetja. Tako neresni smo, da se celo na slovenska društva obračajo — seveda — izvzemihi naslova — v nemškem jeziku, ker se niti pri tem poslu ne marajo poniževati, čeprav prosjčajo in bi si človek vsled tega mislil, da bodo vsaj pri prosjčanju spoštovali naš jezik. Toda ne; Nemci so prepričani, da smo in moramo ostati Slovenci njihovi hlapci, sicer ne bi tako postopali napram nam. Žal, da imajo to srečo, da na razne načine spravijo iz naših vrst ogromne svote denarja. Pametnejši sedi na prestolu, neumnost pa teži na trebuhu pred njim. Vedno je bilo tako. Pride pa čas, ko vstane trpin in se začne prestol lomiti.

Enaka pravica za vse. Lepa beseda, kaj ne? Toda Slovenci smo imeli in imamo neprestano priliko videti, da se to načelo ne izvaja tako, kakor bi se moralo izvajati. Tudi s poštnimi kaznimi zaradi kolekov je tako. Če se Slovenec predrzne pritisniti na naslovno stran dopisnice narodni kolek, je prejemnik od strani pošte kaznovan za 10 vin., medtem ko se proti Italijanom veliko bolj usmiljeno postopa. Dogodijo se prav pogostoma slučajji, da prilepajo Italijani Legine koleke in sicer na naslovno stran, ne da bi pošta izvajala kakše konsekvence iz tega. Italijanski poštni uslužbenci zatisejo v takih slučajih eno oko. Tako postopanje ni pravično. Zahtevamo pravilno izvajanje načela »enaka pravica za vse«.

Slovensko gledališče. Nedelja je bila zopet enkrat žalosten dan. Ne mislimo zunaj v naravi, zakaj narava je bila krasna — sijalo je tople pomladansko sonce — pač pa imamo v mislih naše gledališče. Navihanci so bili torej nesrečni, ker so imeli prenelo poslušalcev. No, popoldanska udeležba se pri tako lepem popoldnevu že da nekoliko opravičiti, nikakor pa se ne da opravičiti slab obisk večerne predstave »V plamen revolucije«, to pa tem manj, ker je bilo občinstvu vendar dobro znano, da se s to predstavo poslovi od našega gledališča ljubljanska gospa Mitrovičeva. Žalostno je to dejstvo in družega nam ne preostaja, kakor da to brezbriznost najostreje kritiziramo. Tako vendar ne moremo naprej. Če se bomo za naš kulturni hram in njegove delavce tako proketo malo zanimali, potem bo naš »napredek« piškavega oreha vreden. Samo kričanje ne bo nam čisto nič pomagalo, treba je, da se izobražujemo. Za to je najprimernejše mesto gledališče, ki zasluži, da ga z vsemi močmi podpiramo. Vemo sicer, da vse to pozivljanje vsaj za sedaj ne bo prav nič pomagalo, kajti poti koncu sezone jadramo in zdi se nam, da lučica vedno bolj ugaša, a misliti nam je treba na prihodnjo sezono. Razmišljati nam bo treba, kako v bodoče ukreniti, da bo šlo. Iti pa mora, to bodi naša parolal

Volitve v pokojniški zavod. Kakor smo rekli, tako se je tudi zgodilo.

Italijani, Nemci in socialni demokrati — vsi so naperjali svoje moči proti slovenskim kandidatom, kateri pa so vkljub temu dosegli tako razveseljivo število glasov, da v kratkem lahko upajo na popolno zmago. Izid volitev je ta, da so bili izvoljeni kot odposlanci v vseh skupinah nasprotniki, kot namestniki pa naši kandidati v skupinah A & D, in od strani delodajalcev tudi v skupinah B in C.

Podružnica Z. J. Z. na Opčinah pri Trstu je imela v nedeljo svoj obč. zbor. Po predsedniškem, tajniškem in blagajniškem poročilu sta govorila kot zastopnika centralnega vodstva »Zveze« gg. Buion in Mrak, v imenu N. D. O. pa je pozdravil občni zbor g. Brandner. Iz poročil je razviden razveseljav napredek te podružnice in le želeli je, da se jej pridružijo tudi ostali slovenski železničarji na Opčinah in v bližini, kateri do sedaj še niso spoznali velike potrebe in važnosti »Zveze jugoslovanskih železničarjev«, ki je danes edina železničarska organizacija, ki pride v poštev na Slovenskem, oziroma na jugu. Socialni demokrati so pri jugoslovanskih železničarjih skoraj že popolnoma luč in njihove »organizacije« prav noben ne upošteva več, kar jugoslovanski železničarji tudi vedo, vsled česar se dan za dnem pridružujejo Z. J. Z. Tako je prav, proč z breznarodnimi organizacijami!

Gospodstvo polje. Ob 500letnici zadnjega ustoličenja koroskih vojvod. O tem predmetu priredi predavanje belyederska C. M. podružnica prihodnjo nedeljo ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani »Narodnega doma« v Trstu. Tržačani, posetite mnogobrojno to predavanje, da pokažete sovražnikom, da znamo ceniti domačo zgodovino!

Pevsko društvo »Zarja« v Roganu priredi v soboto 4. aprila t. l. svoj prvi koncert v jubilejnim letu, to je ob priliki svoje 25letnice. Razum lastnega članstva sodeluje na istem znani operni tenorist iz Ljubljane, g. Leopold Kovač, operni basist iz Trsta, g. Emil Rumpel in naš domači skladatelj g. M. Rožanc (gosli). Spored je tako skrbno zložen, da bo vsakemu nudil obilo užitka. Radi tega upa društvo, da se bo slov. občinstvo v kolikor mogoče velikemu številu udeležilo koncerta, ki se vrši pri pogrnjenih mizah v prostorih rojanskanske konsumnega društva. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 1 K za osebo.

Narodna delavska organizacija. Nedeljski volilni shod je bil prav živahen. Predsedoval mu je tov. Pežar, predsednik volilnega odbora. Po obširni debati je bila sprejeta kandidatna lista. Občni zbor bo v nedeljo. — Deželni odbor ima v četrtlek ob 8. zvečer svojo zadnjo sejo pred občnim zborom. Naprošeni so vsi odborniki, da se je gotovo udeležijo. Volilni odbor se še enkrat sestane in sicer v petek ob 8. zvečer v društvenih prostorih. — Shod podružnice v Skednju bo v soboto ob 7. in pol zvečer.

Poneverjenje in tatvina. Pri tvrdki Leopold Morer na Dunaju je bil uslužben kot uradnik Rupert Hablica, star 21 let. Pred par dnevi je bil odposlan Hablica k neki stranki, da inkasira tamkaj znesek 1250 K. Hablica je odšel, inkasiral je denar, nato pa izginil. Ker se ni povrnil, se je to čudno zdelo ravnatelju in takoj je prišel sumiti. Ravnatelj tvrdke se je podal na policijo, kjer je prijavil poneverjenje uradnika Hablice. Policija je začela takoj poizvedovati po nezvestem uradniku in kmalu je dognala, da se je odpeljal Hablica z vlakom v petek proti Trstu. Dunajska policija je tudi izvedela, da se ni odpeljal Hablica sam, ampak da se je odpeljal skupno s svojim 19letnim bratom Otonom ter s svojim prijateljem Francem Krupcem, ki je natak. Dunajska policija je dalje tudi izvedela, da so si kupili vsi trije pred odhodom nove obleke iste barve ter se jih oblekli. Dunajska policija je brzojavila tedaj tržaški policiji o poneverjenju in begu Hablice ter tudi podrobnosti. Tržaška policija je šla takoj na delo. Preiskala je več prenočišč in hotelov in naposled se ji je posrečilo iztakniti vse tri ptičke v nedeljo zjutraj in sicer v »Hotelu Central«. — Na policiji so povedali, da so se pripeljali z brzovlakom v Trst v soboto zjutraj. Da bi ne opazila dunajska policija njih beg, so se odpehali z avtomobilom za nekaj postaj dalje od Dunaja; na vlak so vstopili na postaji Mding. Rupert Hablica je odkrito priznal, da je poneveril znesek 1250 K. Naveličal se je bil čepeti v pisarni in zaželel si je malo ogledati svet. Da mu ne bo dolgčas na »potovanju«, si je vzel s seboj tudi brata in prijatelja; onadva nista prav nič sokriva. Rupert Hablica je povedal dalje, da niso imeli pravzaprav nobenega načrta pri tem »potovanju«. Šli so dalje, dokler bi bilo sredstev, nato bi si že našli kako službo. Vsi trije so bili preiskani. Pri Rupertu Hablici so našli 450 K, pri njegovem bratu 90 K, prijatelj Kru-

FRAN MALIS,

diplomirani krojač.
Trst. - Ulice Tor S. Piero 4 - Trst.
Podružnica: Nabrežina 99.

Jestvine. Kolonijalno blago.

FR. MILLONIG - TRST

Piazza Caserma 5., blizu Narodnega doma.

Razpošiljanje po pošti.

pec pa je imel v denarnici samo 25 kron. Pri omenjeni tvrdki na Dunaju, kjer je bil uslužben Hablica, je zmanjkalo pred Hablicem begom mnogo blaga v skupni vrednosti 800 kron. Izvedelo se je, da je Hablica to blago prodal, da je bil bolje preskrbljen za »potovanje«. Vsi trije so bili po zaslišanju takoj odpeljani na Dunaj, ter izročeni tankajšnjim oblastnikom. Čitatelj našega lista nam je pripovedoval, da se je slučajno spoznal s temi »potniki«. V soboto okrog 6. ure zvečer, ko je stal pred glavno pošto, so prišli po ulici trije mladeniči elegantno in popolnoma enako oblečeni v temno obleko. Vsi trije so imeli moderne kratke suknje rjave barve. Eden izmed njih je nosil v roki majhen usnjat kovček. Druga dva sta bila prazni rok. Mladeniči pa niso bili sami; z njimi je bila mlada gospodična. Govorili so nemško. Našega čitatelja je eden izmed teh ustavil ter ga vprašal, koliko je ura. Nato so odšli proti župnemu kolodvoru. Kdo da je bila ta gospodična, bo morda vedela policija. Morda je bila v zvezi s poneverci.

Deklica padla s tretjega nadstropja. V ponedeljek, okrog 7. ure je padla triletna deklica A. Codignotto z okna III. nadstropja hiše št. 29 v ulici Coroneo. Prihiteli so ljudje in odnesli deklico najprej v bližnjo lekarno, nato pa na zdravniško postajo. Deklica je ostala še pri življenju, a je zadobila tako hude telesne poškodbe, da bo revica težko okrevala. Pri padcu si je zlomila ključnico, en prst na levi roki ter tri rebra; poleg tega je zadobila tudi težke notranje poškodbe in pretresenje možganov. Odpeljana je bila v bolnišnico. Deklici je umrla pred kratkim mati in oče, ki je hodil v službo, je izročal hčerko sosedu v oskrbo. Zenska pa se je oddaljila za hip in v tem je nastala nesreča.

Telefonska poročila

AFERA ROCHETTE.

Pariz, 1. aprila. Komisija, ki je preiskovala zadevo Rochette-Cail-laux, je svoje delo končala.

TEŽKA NESREČA ZA FRANCO-SKO ZRAKOPLOVSTVO.

Pariz, 1. aprila. Na letališču se je danes ubil slavn francoski zrakoplovec Vedrines (ki je, kakor je znano, letel iz Nantes čez Prago, Budimpešto, Belgrad v Carigrad in od tam v Kairo; odtod se je vrnil v Pariz zaradi neke častne zadeve). Čez pol ure na to — pravi poročilo — se je na istem letališču ponesrečil drugi zrakoplovec s pasažirjem. Pri padcu je kotel eksplodiral in zrakoplov se je vnel. Pod zrakoplovom sta zgorela oba, predno je prišla pomoč. (Bomo videli, če se poročilo potrdi).

KMETJE V NOVI SRBIJI BODO SVOBODNI.

Belgrad, 1. aprila. Finančni minister Paču je izjavil, da se bo agrarno vprašanje v Novi Srbiji rešilo tako, da bodo kmetje svobodni.

OGRSKA KONJENICA GRE NA RUSKE MEJE.

Budimpešta, 1. aprila. Listi poročajo, da pojdejo vsi ogrski konjeniški polki na spomlad na rusko mejo. Namesto ogrskih polkov pridejo češki in italijanski polki.

70.000 DELAVCEV ŠTRAJKA.

Petrograd, 1. aprila. V vseh tovarnah in podjetjih so stopili delavci v štrajk. Pridružili so se jim tudi delavci iz tovarne za topove. 70.000 jih že štrajka.

ZOPET 18.000 MLADENIČEM POMAGANO V AMERIKO.

Przemisel, 1. aprila. Tu so zaprli neko novo izseljevalno pisarno, ki je pripomogla (najbrže z višjim dovoljenjem!) 18.000 vojaško obveznih Rusinom v Ameriko. Agent je — utekel!

Mali oglasi.

Damske žalne obleke (kostume) vse velikosti po najnovejšem kroju priporoča konfekcijska trgovina A. Lukič, Pred škofijo 19. 99-x

Učence za modno trgovino se takoj sprejme. Poudarba na anononni ekspediciji. 177-5

Polenovka na poseben način namočena (specijalitet) se dobiva celi post pri g. Josipu Pollaku trgovcu, Sv. Petra cesta 7 v Ljubljani. Priporočila se naročila si pustiti pravčasno rezervirati. Na zahtevo se dobi tudi navodilo, kako naj se okusno pripravi. 1617-7

Manjša trgovina v lepem kraju se da s 1. majem v najem. Ponudbe pod »Trgovina 100« Ljubljana, pošto ležeče.

Kako se pljučne bolezni, dušljivi kašelj in naduho popolnoma ozdravi, poročam vsakomur brezplačno. Pošljite za odgovor kuverto z znamko na gospo B. KOLENSKA, Vrbovice štev. 383 pri Pragi (Česko).

Tovarna pianinov
Anton Pečar, Trst
ulica Farneto štev. 42.

izdeluje po naročilu pianine, ki so po svoji konstrukciji, dobrem materialu in najnovjšem lastnoizumljenem modelu dosegli vsepovsod najboljše sloves. Priporočam se slav. učitelstvu, preč. duhovščini i. dr. v celoletnem krogu za naročila, kakor tudi vsako ugaševanje in popraviljanje glasbenih instrumentov.

Edina primorska tovarna dvokoles "Tribuna"
Gorica, Tržaška ulica št. 26, prej pivovar Gorjup.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. itd.

F. Batjel
Gorica, Stolna ulica štev. 2-4.
Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Velikonočna okasion prodaja
čez 25.000 komadov.

Najnovije za spomlad in leto za gospode in dečke, damska konfekcija pariških in berlinskih modelov vse po čudovito priznanih nizkih cenah.

Poglejte si izložbe.
O. BERNATOVIČ
Angleško-skladišče oblek
Ljubljana, Mestni trg št. 5-6.
Telefon 132. Telefon 132.

Cvetlični salon
Viktor Bajt

Ljubljana, Šelenburgova ul. 6
(zraven pošte)
priporočila nagrobne vence, šopke in vsakovrstne cvetlice po najnižjih cenah.
Točna in solidna postrežba!
Brzjavljaj na VIKTOR BAJT, Ljubljana.

!! Čudovito po ceni !!
710 kosov za samo K 3-75.

Krasna pozlačena, 36 ur idoča precizij-ska Anker-ura z lepo verižico, gre natančno s 3letno garancijo, 1 kos svilena kravata za gospode, 1 kravata igla iz bele masivne pale, garantirano nezlomljiva, 3 kosi finih žepnih robcev, 1 prstan za gospode z imit. dragim kamnom, 1 cevka za smokke, imit. jantar, 1 krasno žepno toaletno zrcalo, momentni foto-graf, 1 fini zobotrebek iz 4 delov, 1 damska broša "novost", 1 par gumbov za manšete double-zlato "ideal" s patenirno zaklopko, 1 krasen album za slike, obstoječ iz raznih najlepših slik sveta, ki se za nje vsak zanima, 1 krasni damski vratni kolč iz orientalske biserov, belo, nerazlomljivo, 20 finih korespondenčnih predmetov in še 610 raznih predmetov, ki so v hiši zelo potrebni, vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja le K 3-75. Pošljite po povzetju eksportna trgovina „LONORE“
F. Windisch, Krakau štev. M/22.
NB. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Na debelo in drobno! **Izredno nizke cene!**
Prenočišče. - Gosilna. - Buffet.

TRST Hinko Kosič TRST
ulica Carradori 15 (vokal Geppa)
se priporočila cenjenim tržaškim gostom in v Trst prihajajočim potnikom.

Za nakup oljnatih in suhih barv, lakov, firnežev in vse v to stroko spadajočih predmetov se priporočila tvornica barv

== Premierl & Jančar ==
Dunajska cesta št. v. 20. Ljubljana Kolodvorska ulica štev. 18.
Fristne emajlne barve, karkolinej, mavec itd.
Na drobno in debelo. Na drobno in debelo.

Modistinja
Minka Horvat, Ljubljana,
Stari trg 21.

Priporočila svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebnih za modistke. — Popravila se točno in najcenejše izvrše.

Konfekcija

: za moške, ženske in otroke :
v veliki izbiri po zanesljivih in stalnih cenah v podružni trgovini
tvrdke R. MUKLAUC

„Pri Škofu“
Ljubljana — Pred Škofijo štev. 3. — Medena ulica.
: Foseken odderek v prvem nadstropju. :
Cenik na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Ne zamudite ugodne prilike. Samo nekaj dni.

Prostovoljna dražba

popolna razprodaja zaloge čevljev
Ljubljana, Wolfova ulica 12 (na dvorišču pri Auru)
kakor moških, ženskih, otroških, gorskih itd., najnovije oblike se bode razprodajalo od 1. aprila dalje globoko pod lastno ceno. — Nadalje se bode razprodala vsa zaloga usnja in čevljarskih potrebnih ter sploh vsa prodajalniška oprava pri
Združenih čevljarjih - Ljubljana
- - - Wolfova ulica štev. 12. - - -

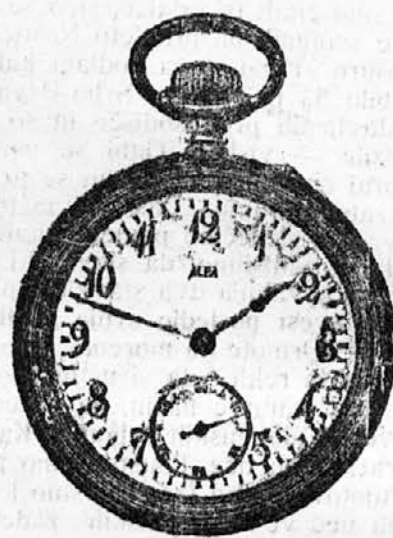
Pozor!! Še malo dni! Pozor!!
== Največja menažerija ==

iz Hagenbeckovega živalskega parka, v Areni „Narodnega doma“
gala-paradna predstava
danes v četrtek ob 4. uri popoldne in 8. uri zvečer.
Iz bogatega programa posebno opozarjamo na
30 levov

ki jih privede drzni kapitan Alfred Schneider, ki je dosegel v vseh evropskih državah največji uspeh. Nadalje je omeniti čudovite predstave 3 zračnih akrobatov Alfonso, potem Miss Nordini, uganka vseh kriminalov in policije s svojimi čudovitimi razkanitrim umetnostmi. Nadalje 3 originalni bratje Parison s svojimi plastičnimi predstavami. Nadalje nastop katjega človeka imenovan človek brez udov. Fridelly i. t. d. i. t. d. Med odmorom nastop klovna Avgusta.

Cene prostorov: sedež K 3-—, I. prostor K 2-—, II. prostor K 1-50, stojišča 60 v. Otroci in vojaki od narednika nižje pri popoldanski predstavi polovične cene. K obilni udeležbi vljudno vabi

ravnateljstvo.

Izšel je nov lep cenik s koledarjem, vsebujoč razne novosti z najnižjimi cenami. Kdor želi kaj kupiti, naj ga hitro naroči, je tudi po pošti gratis.

F. ČUDEN,
Ljubljana,
Prešernova ulica št. 1.

pravkar prišli od najcenejše do najfinejše vrste v obilni izbiri, potem
slamniki, čepice, kravate, roka-vice, srajce, nogavice, žepni : roboi, naramnice, palice itd. :
po skromnih stalnih cenah v modni in športni trgovini
P. MAGDIČ,
: nasproti : Ljubljana : nasproti :
glavne pošte. glavne pošte.

== Za 39 kron ==

Dobe se pri Bernatovič, Ljubljana, lepi najmodernejši površniki ali double raglan v vseh velikostih in barvah, elegantna obleka najmodernejšega kroja, enovrstni ali dvovrstni gumbi, moderne hlače solidne barve, modni piket gilet ali polsvileni in lahki fini klobuki v vseh barvah.

Za 29 kron.

Površnik za dečke, raglan Hubertus, elegantno obleko najmodernejšega kroja, lepe moderne barve, separatno kratke ali dolge hlače, imitirane usnjate hlače, klobuk ali čepico marine ali športno.

Za 19 kron.

Otročji površnik marine Sacco ali Hubertus Costim, kratke hlače v vseh barvah, separatno hlače, klobuk ali čepico.

Za 33 kron.

Za dame modni angleški kostum (tango fasona) ali pol dolgi paletot, športno pleteno jopico, spodnje ali gornje krilo, bluzo in športno čepico, hišna halja kreton ali pol delain.

Za deklice 2/3 ceneje, za manjše polovico ceneje.

Nepremočljive dežne drap-plašče za dame
in gospode od 13 kron naprej.

Nadalje vse v najfinejši vrsti za dame in gospode pošiljam drage volje na deželo znanim odjemalcem brez povzetja na izbiro po priznani čudovito nizkih cenah.

Postrežba točna in solidna.

Angleško skladišče oblek
O. Bernatovič, Ljubljana, Glavni trg 5-6.
Telephon 132.

Sukno, volneno blago, vse vrste perilno blago, šifoni, preproge, odeje, zastori in izvrstno gotovo moško perilo se dobi po najnižjih cenah v manufakt. modni trgovini

Oglejte si zalogo, zahtevajte vzorce

L. KOSTEVC

Ljubljana
Sv. Petra c. št. 4.